

U S T A W A

z dnia .....

o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw ¹

Art. 1. W ustawie z 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (Dz. U. z 2020 poz. 1575 i 1578, z 2021 r. poz. 11) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 17 pkt 4 otrzymuje brzmienie:

„4) o prawa majątkowe, w których wartość przedmiotu sporu przewyższa sto pięćdziesiąt tysięcy złotych, oprócz spraw o alimenty, o naruszenie posiadania, o ustanowienie rozdzielności majątkowej między małżonkami oraz spraw rozpoznawanych w elektronicznym postępowaniu upominawczym;”;

2) w art. 49 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Za okoliczność, o której mowa w § 1, nie uważa się wyrażenia przez sędziego poglądu co do prawa i faktów przy wyjaśnianiu stronom czynności sądu, nakłanianiu do ugody lub udzielaniu pouczeń”;

3) w art. 53¹ w § 1 w pkt 2 kropkę zastępuje się średnikiem, po którym dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) niebędącego członkiem składu orzekającego.”;

4) w art. 68 po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Jeżeli czynności procesowe za stronę podejmuje organ władzy publicznej, przedłożenie aktu powołania lub innego aktu równorzędnego potwierdzającego powierzenie określonej osobie pełnienia funkcji tego organu nie jest wymagane, o ile stwierdzenie tego faktu możliwe jest na podstawie informacji powszechnie dostępnych, w szczególności udostępnionych w Biuletynie Informacji Publicznej. W takim przypadku

---

¹ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa, ustawę z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki, ustawę z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych, ustawę z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych, ustawę z dnia z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych, ustawę z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks cywilny, ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw, ustawę z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych, ustawę z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych oraz ustawę z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw.

- w pierwszym piśmie procesowym organu wskazuje się źródło informacji, z których wynika umocowanie określonej osoby do działania w imieniu organu.”;
- 5) w art. 87 wprowadza się następujące zmiany:
- a) w § 3 wyrazy „organizacji społecznej” zastępuje się wyrazami „organizacji pozarządowej”;
- b) po § 5 dodaje się § 5¹ w brzmieniu:
- „§ 5¹. Ograniczeń wynikających z § 1-5 nie stosuje się do pełnomocnika do doręczeń.”;
- 6) w art. 88 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
- „Pełnomocnictwo do niektórych tylko czynności procesowych może obejmować upoważnienie do odbioru pism sądowych (pełnomocnictwo do doręczeń).”;
- 7) w art. 89 § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. Pełnomocnik jest obowiązany przy pierwszej czynności procesowej dołączyć do akt sprawy pełnomocnictwo z podpisem mocodawcy lub wierzytelny odpis pełnomocnictwa wraz z odpisem dla strony przeciwnej. Przepis art. 129 § 2 stosuje się. Złożenie dokumentu wykazującego umocowanie lub jego uwierzytelnionego odpisu nie jest wymagane, jeżeli stwierdzenie przez sąd umocowania jest możliwe na podstawie wykazu lub innego rejestru, do którego sąd ma dostęp drogą elektroniczną.”;
- 8) w art. 98 w § 1¹ dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:
- „O obowiązku zapłaty odsetek sąd orzeka z urzędu.”;
- 9) w art. 98¹ § 1 otrzymuje brzmienie:
- „§ 1. Do niezbędnych kosztów procesu zalicza się koszty mediacji prowadzonej na skutek skierowania przez sąd, jednak w kwocie nie wyższej niż suma przysługującego mediatorowi wynagrodzenia i zwrotu wydatków związanych z prowadzeniem mediacji określonych w przepisach wydanych na podstawie § 4.”;
- 10) w art. 126 § 2 pkt 1 wyrazy „adres do korespondencji” zastępuje się wyrazami „adres do doręczeń”;
- 11) po art. 128 dodaje się art. 128¹ w brzmieniu:
- „Art. 128¹. Pismo wnoszone przez stronę zastępowaną przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego albo Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej powinno zawierać wyraźnie wyodrębnione wnioski dowodowe. Wnioski dowodowe, zgłoszone jedynie w uzasadnieniu pisma procesowego uważa się za nieistniejące, a sąd nie podejmuje w odniesieniu do nich żadnych czynności.”;

- 12) w art. 130^{1a}:
  - a) w § 1 w zdaniu pierwszym skreśla się wyraz: „stronie”,
  - b) uchyla się § 4;
- 13) w art. 133 § 3 w zdaniu pierwszym wyrazy „osobę upoważnioną do odbioru pism sądowych” zastępuje się wyrazami „pełnomocnika do doręczeń”;
- 14) w art. 135 w § 2 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„Przepis art. 139 § 1 stosuje się odpowiednio.”;
- 15) w art. 136 po § 4 dodaje się § 5 w brzmieniu:

„§ 5. Strona będąca przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej ma obowiązek zawiadomić sąd o każdej zmianie adresu do doręczeń, o którym mowa w art. 133 § 2¹. Przepisy § 2 i 3 stosuje się odpowiednio.”;
- 16) w art. 139 wprowadza się następujące zmiany:
  - a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. W razie niemożności doręczenia w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających, pismo przesłane za pośrednictwem operatora pocztowego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. - Prawo pocztowe należy złożyć w placówce pocztowej tego operatora, a doręczane w inny sposób - w urzędzie właściwej gminy. Zawiadomienie o złożeniu pisma umieszcza się w drzwiach mieszkania lub biura adresata, na portierni budynku, w którym adresat ma miejsce zamieszkania albo siedzibę, w oddawczej skrzynce pocztowej, albo w inny zwyczajowo przyjęty sposób umożliwiający adresatowi zapoznanie się z jego treścią - ze wskazaniem, gdzie i kiedy pismo złożono, oraz z pouczeniem, że należy je odebrać w terminie siedmiu dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. W przypadku bezskutecznego upływu tego terminu, czynność zawiadomienia należy powtórzyć.”;
  - b) po § 2 dodaje się § 2¹ w brzmieniu:

„§ 2¹. Jeżeli stronie będącej przedsiębiorcą wpisanym do Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej nie można doręczyć pierwszego pisma w sprawie w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających ze względu na nieujawnienie w tej ewidencji zmiany adresu do doręczeń, pismo to doręcza się na adres zamieszkania strony. W razie potrzeby doręczenia stronie pisma w sposób przewidziany w art. 139¹, koszty doręczenia obciążają ją niezależnie od wyniku sprawy.”;

17) art. 139¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 139¹. § 1. Jeżeli pozwany będący osobą fizyczną, pomimo powtórzenia zawiadomienia zgodnie z art. 139 § 1 zdanie drugie, nie odebrał wysłanego pod wskazany adres zamieszkania pozwu lub innego pisma procesowego albo orzeczenia wywołującego potrzebę podjęcia obrony jego praw, a w sprawie nie doręczono mu wcześniej żadnego pisma w sposób przewidziany w artykułach poprzedzających i nie ma zastosowania art. 139 § 2 lub inny przepis szczególny przewidujący skutek doręczenia, przewodniczący zawiadamia o tym powoda, przesyłając mu odpis pisma sądowego dla pozwanego i zobowiązując do doręczenia go pozwanemu za pośrednictwem komornika.

§ 1¹. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli mimo nieodebrania przez adresata korespondencji aktualność wskazanego w pozwie adresu zamieszkania pozwanego nie budzi wątpliwości.

§ 2. Powód w terminie dwóch miesięcy od dnia doręczenia mu zobowiązania, o którym mowa w § 1, składa do akt potwierdzenie doręczenia korespondencji pozwanemu za pośrednictwem komornika albo zwraca korespondencję wraz z dowodem na piśmie, że pozwany zamieszkuje pod adresem wskazanym w pozwie. Po bezskutecznym upływie terminu stosuje się przepis art. 177 § 1 pkt 6.

§ 3. W przypadku wykazania przez powoda dowodem na piśmie, że pozwany zamieszkuje pod adresem wskazanym w pozwie, korespondencję przesłaną w sposób przewidziany w art. 139 § 1 uważa się za skutecznie doręczoną. Późniejsze doręczenie pisma przez komornika pod tym samym adresem nie powoduje ponownego rozpoczęcia biegu terminów, które ustawa wiąże z doręczeniem, o czym należy pozwanego przy tej okazji pouczyć.”;

18) po art. 139¹ dodaje się art. 139² w brzmieniu:

„Art. 139². W przypadku, o którym mowa w art. 139¹ § 1, jeżeli powód mieszka lub ma siedzibę za granicą i nie jest zastępowany przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego wykonującego zawód w Polsce, sąd z urzędu nakazuje doręczenie korespondencji pozwanemu za pośrednictwem komornika. Przepis art. 130⁴ § 2 zdanie drugie stosuje się.”;

19) w art. 148¹ § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Przepisu § 1 nie stosuje się, jeżeli strona w pierwszym piśmie procesowym złożyła wniosek o wysłuchanie jej na rozprawie, albo przepis szczególny przewiduje taki obowiązek, chyba że pozwany uznał powództwo.”;

20) w art. 156¹ dotychczasową treść oznacza się jako § 1, po którym dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. Pouczenie może obejmować w szczególności przedstawienie poglądu co do:

- 1) wykładni przepisów prawa mogących znaleźć zastosowanie w sprawie;
- 2) faktów wymagających udowodnienia w świetle zgłoszonych twierdzeń;
- 3) faktów, które na danym etapie sprawy mogą zostać uznane za bezsporne lub dostatecznie wykazane.”;

21) w art. 181 w § 1 wprowadza się następujące zmiany:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) w wypadku zawieszenia postępowania na wniosek obu stron – nie wcześniej niż po upływie trzech miesięcy od dnia wydania postanowienia o zawieszeniu postępowania, jeżeli strony we wniosku o zawieszenie nie oznaczyły dłuższego terminu;”;

b) po pkt 2 dodaje się pkt 3 w brzmieniu:

„3) gdy postępowanie zostało zawieszone wskutek niestawiennictwa stron.”;

22) w art. 183⁵ wprowadza się następujące zmiany:

a) w § 2 uchyla się zdanie drugie,

b) dodaje się § 3 i 4 w brzmieniu:

„§ 3. Należności, o których mowa w § 1, w części nie wypłaconej przez strony, na wniosek mediatora ustala i przyznaje mediatorowi sąd. We wniosku mediator wskazuje wysokość niewypłaconych należności i zamieszcza oświadczenie o ich niewypłaceniu.

§ 4. Przed przystąpieniem do postępowania mediacyjnego mediator poucza strony o kosztach postępowania mediacyjnego i sposobie pobrania należności mediatora.”;

23) w art. 183¹³ § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W razie skierowania przez sąd sprawy do mediacji, mediator składa protokół w sądzie rozpoznającym sprawę, z oznaczeniem czy jest sądem wskazanym przez strony

w trybie określonym w art. 183¹⁴ § 2¹. Strony mogą objąć ugodą również roszczenia nie objęte pozwem.”;

24) w art. 183¹⁴ wprowadza się następujące zmiany:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli ugoda podlega wykonaniu w drodze egzekucji, sąd zatwierdza ją przez nadanie jej klauzuli wykonalności; w przeciwnym przypadku sąd zatwierdza ugodę postanowieniem, z zastrzeżeniem przepisu § 2¹.”

b) po § 2 dodaje się § 2¹ w brzmieniu:

„§ 2¹. Jeżeli ugoda dotyczy kilku postępowań sądowych, strony wskazują sąd, który ma przeprowadzić postępowanie uregulowane w przepisach paragrafów poprzedzających. Odpis postanowienia o zatwierdzeniu ugody lub nadaniu ugodzie klauzuli wykonalności sąd doręcza pozostałym sądom wymienionym w ugodzie. Odpis postanowienia, po jego doręczeniu, stanowi podstawę do umorzenia postępowania.”,

c) w § 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Przepis § 2¹ stosuje się odpowiednio.”;

25) w art. 203¹ w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Powyższe ograniczenie nie ma zastosowania, jeżeli oświadczenie o potrąceniu dochodzonej pozwem wierzytelności zostało złożone stronie przeciwnej w formie dokumentowej przed doręczeniem pozwanemu odpisu pozwu.”;

26) w art. 205¹ § 1 skreśla się zdanie drugie;

27) art. 205² otrzymuje brzmienie:

„Art. 205². § 1. Wraz z doręczeniem pierwszego pisma sądowego w sprawie poucza się strony o:

1) możliwości rozwiązania sporu w drodze ugody zawartej przed sądem lub mediatorem i korzyściach z tym związanych;

2) możliwości ustanowienia pełnomocnika procesowego oraz o tym, że zastępstwo przez adwokata, radcy prawnego lub rzecznika patentowego nie jest obowiązkowe;

3) obowiązku złożenia pisma przygotowawczego na zarządzenie przewodniczącego, wymogach co do jego treści i skutkach ich niedochowania;

4) zwrocie pisma przygotowawczego złożonego bez zarządzenia przewodniczącego
- chyba że są zastępowane przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej.

§ 2. Pozwanego poucza się także o czynnościach procesowych, które może lub powinien podjąć, jeśli nie uznaje żądania pozwu w całości lub części, w szczególności o obowiązku złożenia odpowiedzi na pozew i wymaganiach co do terminu i formy jej wniesienia.

§ 3. Pouczenie, o którym mowa w § 1 pkt 1 doręcza się bezpośrednio stronie, także gdy jest zastępowana przez adwokata, radcę prawnego lub rzecznika patentowego, z wyjątkiem strony, o której mowa w art. 1135⁵ § 1.

§ 4. Pouczeń, o których mowa w § 1 i 2 nie udziela się stronie będącej jednostką organizacyjną Skarbu Państwa lub samorządu terytorialnego, państwową osobą prawną, organem emerytalnym lub rentowym, bankiem, spółdzielczą kasą oszczędnościowo - kredytową, zakładem ubezpieczeń, zakładem reasekuracji, funduszem inwestycyjnym lub domem maklerskim, chyba że przewodniczący uzna udzielenie pouczenia za konieczne, albo wymaga tego przepis szczególny.”;

28) po art. 205⁴ dodaje się art. 205^{4a} w brzmieniu:

„Art. 205^{4a}. § 1. Równocześnie z wezwaniem stron na posiedzenie przygotowawcze poucza się o:

- 1) obowiązku udziału w posiedzeniu przygotowawczym;
- 2) obowiązku przedstawienia wszystkich twierdzeń i dowodów najpóźniej na tym posiedzeniu, chyba że termin do złożenia pisma przygotowawczego upłynął wcześniej;
- 3) skutkach niedopełnienia obowiązków, o których mowa w pkt 1 i 2, w szczególności możliwości wydania przez sąd wyroku zaocznego na posiedzeniu niejawnym i warunkach jego wykonalności, obciążenia kosztami postępowania, a także możliwości umorzenia postępowania oraz pominięcia spóźnionych twierdzeń i dowodów.

§ 2. O obowiązku wymienionym w § 1 pkt 1 i skutkach jego niedopełnienia poucza się bezpośrednio stronę, chyba że przewodniczący uzna udział pełnomocnika za wystarczający.

§ 3. Do pouczeń, o których mowa w § 1 przepis art. 205² § 4 stosuje się odpowiednio.”;

29) w art. 205⁵ wprowadza się następujące zmiany:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Posiedzenie przygotowawcze służy rozwiązaniu sporu bez potrzeby prowadzenia dalszych posiedzeń, zwłaszcza rozprawy. Jeżeli nie uda się rozwiązać

sporu, na posiedzeniu przygotowawczym sporządza się z udziałem stron plan rozprawy, z zastrzeżeniem § 1¹.”,

b) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Jeżeli w toku posiedzenia przygotowawczego nie udało się rozwiązać sporu, a zachodzą przesłanki do rozpoznania sprawy w sposób przewidziany w art. 148¹ § 1, przewodniczący wyznacza posiedzenie niejawne. W takim wypadku przepisu art. 148¹ § 3 nie stosuje się.”,

c) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Posiedzenie przygotowawcze odbywa się według przepisów o posiedzeniu niejawnym, z tym, że przepis art. 151 § 2 stosuje się odpowiednio. Z zastrzeżeniem przepisów niniejszego rozdziału, przewodniczący może prowadzić posiedzenie przygotowawcze w taki sposób, jaki uzna za właściwy, a jeżeli przyczyni się to do osiągnięcia celów tego posiedzenia, przestrzeganie przepisów o posiedzeniach sądu nie jest konieczne.”,

d) po § 2 dodaje się § 2¹ w brzmieniu:

„§ 2¹. Jeżeli przepis szczególny nie stanowi inaczej, postanowienia wydane w toku posiedzenia przygotowawczego ogłasza się w obecności stron i nie podlegają one doręczeniu. Protokół posiedzenia przygotowawczego zawiera wymienienie wydanych postanowień i stwierdzenie, czy zostały ogłoszone.”,

e) w § 3 dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„W odniesieniu do stron wymienionych w art. 205² § 4 przyjmuje się, że udział pełnomocnika jest wystarczający, chyba że z okoliczności sprawy wynika co innego.”,

f) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Jeżeli wezwany na posiedzenie powód lub jego pełnomocnik bez usprawiedliwienia nie stawi się na posiedzenie przygotowawcze, sąd umarza postępowanie, rozstrzygając o kosztach jak przy cofnięciu pozwu, chyba że sprzeciwi się temu obecny na tym posiedzeniu pozwany. Postanowienie doręcza się nieobecny stronom wraz z uzasadnieniem.”;

30) w art. 205⁹ wprowadza się następujące zmiany:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Plan rozprawy zawiera rozstrzygnięcia co do wniosków dowodowych stron oraz porządek przeprowadzanych na rozprawie dowodów.”,

b) w § 2 uchyla się pkt 5,

c) uchyla się § 4;

31) art. 205¹⁰ i art. 205¹¹ otrzymują brzmienie:

„Art. 205¹⁰. § 1. Projekt planu rozprawy podpisany przez obecne strony sąd zatwierdza postanowieniem. Odmowę złożenia przez stronę podpisu na projekcie planu rozprawy odnotowuje się w protokole.

§ 2. Sąd odmawia zatwierdzenia projektu planu rozprawy, jeżeli uzna, że nie przyczyni się on do sprawnego rozpoznania sprawy lub wyjaśnienia wszystkich spornych okoliczności.

§ 3. W razie sporu co do poszczególnych zagadnień objętych planem rozprawy, odmowy złożenia przez stronę podpisu na projekcie planu rozprawy lub w razie braku podstaw do zatwierdzenia projektu planu rozprawy, sąd postanowieniem sporządza plan rozprawy przez spisanie odrębnej sentencji.

§ 4. Na postanowienie sądu w przedmiocie zatwierdzenia lub sporządzenia planu rozprawy zażalenie nie przysługuje. Przepis art. 162 stosuje się.

§ 5. Plan rozprawy sporządzony w sposób przewidziany w § 1 lub § 3 stanowi załącznik do protokołu posiedzenia przygotowawczego i podlega wykonaniu z chwilą wydania postanowienia przez sąd.

§ 6. Plan rozprawy z urzędu doręcza się stronom, a jego doręczenie zastępuje zawiadomienie o terminach objętych nim posiedzeń i innych czynności. Jeżeli plan rozprawy zawiera zobowiązanie adresowane do strony, w szczególności do osobistego stawiennictwa lub przedstawienia dokumentu, doręcza się go bezpośrednio stronie, nawet jeśli ustanowiła pełnomocnika. O skutkach tych należy strony pouczyć.

Art. 205¹¹. § 1. Do momentu zamknięcia rozprawy sąd może, w drodze postanowienia, zmienić plan rozprawy. Przed wydaniem postanowienia sąd wysłucha strony, informując je jednocześnie o zakresie zamierzonej zmiany.

§ 2. W przypadku, o którym mowa w § 1, na zgodny wniosek stron przeprowadza się kolejne posiedzenie przygotowawcze. Nie dotyczy to sytuacji, gdy zmiana planu rozprawy obejmuje jedynie wyznaczenie nowych terminów przesłuchania świadków, biegłych lub stron. Przepis art. 162 stosuje się.

§ 3. W razie istotnej potrzeby można sporządzić nowy plan rozprawy. W takim przypadku przeprowadzenie kolejnego posiedzenia przygotowawczego jest obowiązkowe. Czynności dokonane na podstawie poprzedniego planu rozprawy zachowują moc, chyba że sąd postanowi inaczej.

§ 4. Zmiana planu rozprawy lub wyznaczenie kolejnego posiedzenia przygotowawczego nie powoduje otwarcia terminu do zgłaszania nowych twierdzeń i dowodów, chyba że przewodniczący zarządzi inaczej.”;

32) w art. 205¹² § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Jeżeli wyznaczono posiedzenie przygotowawcze, strona może przytaczać twierdzenia i dowody na uzasadnienie swoich wniosków lub dla odparcia wniosków i twierdzeń strony przeciwnej do chwili zatwierdzenia planu rozprawy, chyba że stosownie do art. 205³ § 2 termin ich zgłoszenia upłynął wcześniej. Twierdzenia i dowody zgłoszone po zatwierdzeniu planu rozprawy podlegają pominięciu, chyba że strona uprawdopodobni, że ich powołanie nie było możliwe albo potrzeba ich powołania wynikła później.”;

33) w art. 224 po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Jeżeli przyczyni się to do sprawniejszego rozpoznania sprawy, w szczególności, gdy wyznaczanie kolejnych posiedzeń jest zbędne lub napotyka trudności, zamknięcie rozprawy może nastąpić w drodze postanowienia sądu wydanego na posiedzeniu niejawnym. Przed wydaniem postanowienia należy strony uprzedzić o tej możliwości i umożliwić im zabranie głosu w piśmie procesowym, w terminie nie krótszym niż 3 dni. Postanowienie doręcza się stronom wraz z wyrokiem.”;

34) art. 226¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 226¹. Ilekroć ustawa przewiduje wysłuchanie stron lub innych osób, stosownie do okoliczności może się to odbyć przez:

- 1) wezwanie stron do złożenia odpowiednich oświadczeń na posiedzeniu albo
- 2) wyznaczenie terminu do zajęcia stanowiska:

a) w piśmie procesowym, lub

b) za pomocą środków porozumiewania się na odległość, o ile dają one pewność co do osoby składającej oświadczenie”;

35) w art. 278 po § 3 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Jeżeli sąd nie wyznaczył osoby biegłego, wskazuje go przewodniczący.”;

36) w art. 280 dotychczasową treść oznacza się jako § 1, po którym dodaje się § 2 w brzmieniu:

„§ 2. W uzasadnionych przypadkach, w szczególności, jeżeli jest to niezbędne do ustalenia wysokości kosztów opinii lub terminu jej sporządzenia, albo pozwoli to na

usprawienie postępowania, sąd może umożliwić wskazanej osobie, jeszcze przed wyznaczeniem jej na biegłego, zapoznanie się w niezbędnym zakresie z aktami sprawy.”;

37) w art. 288 § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Sąd może zarządzić, że przyznanie wynagrodzenia i zwrot wydatków nastąpią po uzupełnieniu lub wyjaśnieniu opinii, jeżeli uzna, że jest ona niezrozumiała, zawiera sprzeczności lub istotne braki. Na postanowienie sądu zażalenie nie przysługuje.”;

38) w art. 333 § 2 skreśla się wyrazy „warrantu, rewersu.”;

39) w art. 357 wprowadza się następujące zmiany:

a) po § 2¹ dodaje się § 2² i 2³ w brzmieniu:

„§ 2². Pozwanemu nie doręcza się postanowienia o odrzuceniu pozwu lub umorzeniu postępowania wydanego przed wysłaniem mu odpisu pozwu, chyba że pozostawałoby to w sprzeczności z jego uzasadnionym interesem.

§ 2³. Podlegające zaskarżeniu postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym sąd może doręczyć z uzasadnieniem, jeżeli pozwoli to na usprawienie postępowania lub jeżeli postanowienie dotyczy przyznania zwrotu kosztów osobie niebędącej stroną. W takim przypadku postanowienie z uzasadnieniem doręcza się wszystkim stronom i osobom zainteresowanym.”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. O ile przepis szczególny nie nakazuje doręczyć z urzędu postanowienia z uzasadnieniem, uzasadnienie sporządza się w terminie tygodnia od dnia wpływu do właściwego sądu wniosku o doręczenie postanowienia z uzasadnieniem, a jeżeli wniosek był dotknięty brakami - od dnia usunięcia tych braków.”,

c) § 5 otrzymuje brzmienie:

„§ 5. Wydając postanowienie, nawet niepodlegające zaskarżeniu, sąd może przy nim zwięźle wskazać zasadnicze powody rozstrzygnięcia, jeżeli uzna, że pozwoli to na usprawienie postępowania. Jeżeli postanowienie podlega zaskarżeniu zasadnicze powody rozstrzygnięcia zawiera jego sentencja.”;

40) w art. 369 w § 3 wyrazy „§ 1” zastępuje się wyrazami „§ 1 – 1¹”;

41) w art. 387 wprowadza się następujące zmiany:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Sąd drugiej instancji uzasadnia z urzędu wyrok oraz postanowienie kończące postępowanie w sprawie.”,

b) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. W sprawach, w których:

- 1)apelację oddalono,
- 2)zmieniono zaskarżony wyrok lub
- 3)skarga kasacyjna ani zażalenie do Sądu Najwyższego nie przysługują
- pisemne uzasadnienie sporządza się tylko wówczas, gdy strona zgłosiła
wniosek o doręczenie orzeczenia z uzasadnieniem.”,

c) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Pisemne uzasadnienie albo transkrypcję wygłoszonego uzasadnienia sporządza się w terminie dwóch tygodni od dnia ogłoszenia orzeczenia. Jeżeli ogłoszenia nie było, termin ten liczy się od dnia wydania orzeczenia. W sprawach, o których mowa w §1¹ pisemne uzasadnienie albo transkrypcję wygłoszonego uzasadnienia sporządza się w terminie dwóch tygodni od dnia zgłoszenia wniosku o doręczenie wyroku z uzasadnieniem.”;

42) w art. 394 wprowadza się następujące zmiany:

a) w § 1 po pkt 5 dodaje się pkt 5a w brzmieniu:

„5a) sprostowanie lub wykładnia orzeczenia albo ich odmowa;”,

b) po § 3 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Jeżeli przepis szczególny przewiduje, że stronie przysługuje zażalenie na postanowienie sądu i nie określa przy tym, jaki sąd ma je rozpoznać zażalenie rozpoznaje sąd drugiej instancji.”;

43) w art. 394^{1a} wprowadza się następujące zmiany:

a) w § 1:

- uchyla się pkt 8,

- pkt 9 otrzymuje brzmienie:

„9) zaliczki, zwrot kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu oraz wynagrodzenie biegłego, mediatora, kuratora ustanowionego dla strony w danej sprawie i należności świadka;, a także koszty przyznane w nakazie zapłaty, jeżeli nie wniesiono środka zaskarżenia od nakazu;”,

b) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹ Sąd, który wydał zaskarżone postanowienie w składzie jednego sędziego, przed przekazaniem zażalenia do innego składu tego sądu, odrzuca zażalenie spóźnione, nieopłacone lub z innych przyczyn niedopuszczalne, jak również zażalenie, którego braków strona nie usunęła w wyznaczonym terminie.”,

- c) w § 3 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:
„Okoliczność powyższa nie podlega badaniu przez sąd drugiej instancji.”;
- 44) w art. 394² § 1¹ wprowadza się następujące zmiany:
- a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:
„1) odmowa zwolnienia od kosztów sądowych lub cofnięcie takiego zwolnienia oraz odmowa ustanowienia adwokata lub radcy prawnego lub ich odwołanie,”;
- b) po pkt 4 dodaje się pkt 4¹ w brzmieniu:
„4¹) wynagrodzenie biegłego,”;
- 45) w art. 395 wprowadza się następujące zmiany:
- a) § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. W przypadku wniesienia zażalenia sąd pierwszej instancji niezwłocznie przedstawia je wraz z aktami sądowi właściwemu do jego rozpoznania, chyba że zażalenie jest niedopuszczalne. W takim przypadku sąd, który wydał zaskarżone postanowienie odrzuca zażalenie w składzie jednego sędziego.”;
- b) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:
„§ 1¹. Strona przeciwna może wnieść odpowiedź na zażalenie w terminie tygodnia od dnia doręczenia zażalenia, a w przypadkach gdy ustawa przewiduje doręczenie zaskarżonego postanowienia tylko jednej ze stron - od dnia wniesienia zażalenia.”;
- c) § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Jeżeli zażalenie zarzuca nieważność postępowania lub jest oczywiście uzasadnione, sąd, który wydał zaskarżone postanowienie może, nie przesyłając akt sądowi drugiej instancji, uchylić zaskarżone postanowienie i w miarę potrzeby sprawę rozpoznać na nowo. Od ponownie wydanego postanowienia przysługują środki odwoławcze na zasadach ogólnych.”;
- 46) w art. 398²² § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Skargę wnosi się do sądu, w którym referendarz sądowy wydał zaskarżone orzeczenie, w terminie tygodnia od dnia jego doręczenia. Jeżeli orzeczenie doręczono bez uzasadnienia, a strona wniosła o jego sporządzenie, termin do wniesienia skargi zaczyna biec od dnia doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem.”;
- 47) w art. 398²³ po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Orzeczenia, o których mowa w § 1, doręcza się wraz z uzasadnieniem. Uzasadnienie może ograniczać się do wskazania podstawy prawnej rozstrzygnięcia wraz z przytoczeniem przepisów prawa.”;

48) po art. 410 dodaje się art. 410¹ w brzmieniu:

„Art. 410¹. § 1. Niedopuszczalna jest skarga o wznowienie postępowania ponownie wniesiona w tej samej sprawie przez tą samą stronę i oparta na tych samych podstawach, chyba że okoliczności sprawy wykluczają taką ocenę.

§ 2. Do skargi, o której mowa w § 1 przepis art. 394³ § 3 i 4 stosuje się odpowiednio.”;

49) w art. 424¹ § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Można żądać stwierdzenia niezgodności z prawem prawomocnego wyroku sądu drugiej instancji kończącego postępowanie w sprawie, jeżeli przez jego wydanie stronie została wyrządzona szkoda, a zmiana lub uchylenie tego wyroku w drodze środków prawnych przysługujących stronie na podstawie Kodeksu nie było i nie jest możliwe.”;

50) w art. 431 wyrazy „okoliczności faktycznych” zastępuje się wyrazem „faktów”;

51) w art. 458² w § 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) ze stosunku spółki oraz dotyczące roszczeń, o których mowa w art. 291-300, 300¹²³-300¹³⁴ i art. 479-490 ustawy z dnia 15 września 2000 r. - Kodeks spółek handlowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1526);”;

52) w części pierwszej w księdze pierwszej w tytule VII po dziale IIa dodaje się dział IIb w brzmieniu:

"Dział IIb

Postępowanie z udziałem konsumentów

Art. 458¹⁴. § 1. Przepisy niniejszego działu stosuje się w sprawach o roszczenia konsumenta przeciwko przedsiębiorcy oraz o roszczenia przedsiębiorcy przeciwko konsumentowi.

§ 2. W sprawach rozpoznawanych według przepisów niniejszego działu przepisy o innych postępowaniach odrębnych stosuje się w zakresie, w jakim nie są sprzeczne z przepisami niniejszego działu.

§ 3. Przepisy niniejszego działu stosuje się, choćby przedsiębiorca będący stroną postępowania zaprzestał prowadzenia działalności gospodarczej.

§ 4. W sprawach rozpoznawanych według przepisów działu niniejszego konsument może wytoczyć powództwo również przed sąd właściwy dla miejsca swojego zamieszkania. Nie dotyczy to spraw, w których właściwość sądu jest wyłączna.

Art. 458¹⁵. § 1. Przedsiębiorca będący powodem obowiązany jest powołać wszystkie twierdzenia i dowody w pozwie, a będący pozwanym - w odpowiedzi na pozew.

§ 2. Stronie będącej przedsiębiorcą udziela się pouczenia o treści § 1 i 4, jeżeli nie jest zastępowana przez adwokata, radcę prawnego, rzecznika patentowego lub Prokuratorię Generalną Rzeczypospolitej Polskiej. Pouczenia udziela się powodowi niezwłocznie po wniesieniu pozwu, a pozwanemu - wraz z doręczeniem odpisu pozwu.

§ 3. Doręczając stronie będącej przedsiębiorcą pouczenia, o których mowa w § 1 i 4, przewodniczący wzywa stronę, by w wyznaczonym terminie, nie krótszym niż tydzień, powołała wszystkie twierdzenia i dowody.

§ 4. Twierdzenia i dowody powołane z naruszeniem § 1-3 podlegają pominięciu, chyba że strona będąca przedsiębiorcą uprawdopodobni, że ich powołanie nie było możliwe albo że potrzeba ich powołania wynikła później. W takim przypadku dalsze twierdzenia i dowody na ich poparcie powinny być powołane w terminie dwóch tygodni od dnia, w którym ich powołanie stało się możliwe lub wynikła potrzeba ich powołania.

Art. 458¹⁶. Jeżeli strona będąca przedsiębiorcą przed wytoczeniem powództwa zaniechała próby dobrowolnego rozwiązania sporu, uchyliła się od udziału w niej lub uczestniczyła w niej w złej wierze i przez to przyczyniła się do zbędnego wytoczenia powództwa lub wadliwego określenia przedmiotu sprawy, niezależnie od wyniku sprawy sąd może obciążyć tą stroną kosztami procesu w całości lub części, a w uzasadnionych przypadkach nawet podwyższyć je, jednak nie więcej niż dwukrotnie.”;

53) w art. 461 po § 3 dodaje się § 4 w brzmieniu:

„§ 4. Przepis art. 44² stosuje się odpowiednio, jeżeli stroną jest sąd będący pracodawcą.”;

54) w art. 477⁹ dodaje się § 7 w brzmieniu:

„§ 7. Jeżeli organ rentowy albo wojewódzki zespół do spraw orzekania o niepełnosprawności, pomimo upływu terminu, nie przekazał odwołania wraz z aktami sprawy do sądu, ubezpieczony albo osoba odwołująca się od orzeczenia zespołu może wnieść ponaglenie. Do postępowania wszczętego na skutek ponaglenia stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735).”;

- 55) art. 479⁵⁵ otrzymuje brzmienie:
„Art. 479⁵⁵. Przepisy art. 479³² § 1 i art. 479⁴⁷- 479⁵³ stosuje się odpowiednio do zażaleń na postanowienia Prezesa Urzędu.”;
- 56) art. 479⁶⁶ otrzymuje brzmienie:
„Art. 479⁶⁶. Przepisy art. 479³² § 1 i art. 479⁵⁸- 479⁶⁴ stosuje się odpowiednio do zażaleń na postanowienia Prezesa Urzędu.”;
- 57) w art. 479⁸⁵ skreśla się zdanie drugie;
- 58) art. 505² otrzymuje brzmienie:
„Art. 505². W sprawach rozpoznawanych według przepisów niniejszego działu:
1) posiedzenia przygotowawczego nie przeprowadza się, chyba że z okoliczności sprawy wynika, że jego przeprowadzenie może przyczynić się do sprawniejszego rozpoznania sprawy;
2) nie stosuje się art. 148¹ § 3.”;
- 59) w art. 505⁸ § 4 otrzymuje brzmienie:
„§ 4. W sprawach, w których wartość przedmiotu sporu nie przekracza czterech tysięcy złotych, uzasadnienie wyroku ogranicza się do wyjaśnienia podstawy prawnej wyroku z przytoczeniem przepisów prawa. Od uznania sądu opartego na rozważeniu wszystkich okoliczności sprawy zależy rozszerzenie tego uzasadnienia o pozostałą treść określoną w art. 327¹ § 1.”;
- 60) w art. 505¹⁰ § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Sąd rozpoznaje apelację w składzie jednego sędziego. W tym samym składzie sąd drugiej instancji rozpoznaje zażalenia na postanowienia wydane przez sąd pierwszej instancji.”;
- 61) w art. 505²⁷ § 1 otrzymuje brzmienie:
„§1. Przepisy art. 505⁹, 505¹⁰, art. 505¹² § 1 i 3 oraz art. 505¹³ stosuje się.”;
- 62) w art. 509¹ wprowadza się następujące zmiany:
a) § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Czynności w postępowaniach należących do właściwości sądów prowadzących rejestry sądowe lub ewidencje może wykonywać referendarz sądowy, z wyjątkiem przygotowania i prowadzenia rozprawy, odmowy wpisu partii politycznej do ewidencji, wykreślenia wpisu partii politycznej z ewidencji oraz zawieszenia wydawania dziennika lub czasopisma.”;

- b) po § 4 dodaje się § 5 w brzmieniu:
„§ 5. Przepisu art. 398²² § 4 nie stosuje się do orzeczeń co do istoty sprawy wydawanych przez referendarza.”;
- 63) po art. 511¹ dodaje się art. 511^{1a} w brzmieniu:
„Art. 511^{1a}. Przepis art. 139¹ stosuje się, jeżeli w razie nieodebrania przesyłki przez uczestnika przewodniczący uzna doręczenie pisma za pośrednictwem komornika za konieczne.”;
- 64) w art. 518¹ wprowadza się następujące zmiany:
a) § 3a oznacza się jako § 3¹, po którym dodaje się § 3² w brzmieniu:
„§ 3². O ile przepis szczególny nie stanowi inaczej, orzeczenia co do istoty sprawy wydawane przez referendarzy sądowych doręcza się wraz z uzasadnieniem. Uzasadnienie może ograniczać się do wskazania podstawy prawnej rozstrzygnięcia wraz z przytoczeniem przepisów prawa.”;
b) w § 4 pkt 2 otrzymuje brzmienie:
„2) w innych wypadkach niż wymienione w pkt 1 - od dnia doręczenia zawiadomienia uczestnika o dokonaniu czynności lub doręczenia odpisu postanowienia oddalającego wniosek o dokonanie czynności;”;
- 65) w art. 569 § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Właściwy wyłącznie jest sąd opiekuńczy miejsca zamieszkania osoby, której postępowanie ma dotyczyć, a w braku miejsca zamieszkania – sąd opiekuńczy miejsca jej pobytu. Jeżeli brak tej podstawy, właściwy jest sąd opiekuńczy ostatniego miejsca zamieszkania osoby, której postępowanie ma dotyczyć, a w braku miejsca zamieszkania – sąd opiekuńczy ostatniego miejsca jej pobytu. W przypadku braku i tej podstawy właściwy jest sąd rejonowy dla m. st. Warszawy.”;
- 66) w art. 622 § 2 wyrazy: „dwóch artykułach poprzedzających” zastępuje się wyrazami: „artykuły poprzedzającym”;
- 67) w art. 626¹⁰ § 1² otrzymuje brzmienie:
„§ 1². Na wniosek uczestnika postępowania, zawarty w akcie notarialnym albo w odrębnym piśmie, zawiadomienie o wpisie doręcza się za pośrednictwem systemu teleinformatycznego, na konto wskazane w tym systemie. W przypadku wskazania danych o koncie uniemożliwiających skuteczne doręczenie, zawiadomienie o wpisie doręcza się w sposób określony w art. 131 § 1.”;

- 68) w art. 691² skreśla się wyraz „(zrzeszenia)”;
- 69) art. 691³ otrzymuje brzmienie:
„Art. 691³. W sprawach, o których mowa w art. 691¹, zdolność sądową mają ponadto dyrektor przedsiębiorstwa, działający w tym charakterze, oraz rada pracownicza przedsiębiorstwa.”;
- 70) uchyla się art. 691⁶;
- 71) art. 691⁸ otrzymuje brzmienie:
„Art. 691⁸. Koszty postępowania obciążające zarówno radę pracowniczą, jak i dyrektora przedsiębiorstwa ponosi przedsiębiorstwo.”;
- 72) w art. 741 § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Zażalenie rozpoznaje sąd drugiej instancji.”;
- 73) po art. 758 dodaje się art. 758¹ w brzmieniu:
„Art. 758¹. Jeżeli stroną lub uczestnikiem postępowania egzekucyjnego jest sąd właściwy do podjęcia czynności, przepisu art. 44² nie stosuje się.”;
- 74) w art. 759² § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Do pism wysyłanych przez komornika w postępowaniu egzekucyjnym przepisu art. 139¹ nie stosuje się.”;
- 75) w art. 766¹ § 1 otrzymuje brzmienie:
„§ 1. Postanowienie wydane na posiedzeniu niejawnym sąd uzasadnia z urzędu i doręcza wraz z uzasadnieniem, gdy stronie przysługuje środek zaskarżenia, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej.”;
- 76) w art. 767^{3a} § 2 otrzymuje brzmienie:
„§ 2. Jeżeli wniesiono skargę na postanowienie referendarza sądowego wydane na podstawie przepisu art. 398²² § 4, ponowne wydanie postanowienia na tej podstawie przez referendarza sądowego nie jest dopuszczalne.”;
- 77) w art. 767⁴ wprowadza się następujące zmiany:
- a) § 1¹ otrzymuje brzmienie:
„§ 1¹. Zażalenie rozpoznaje sąd, który wydał zaskarżone postanowienie w składzie trzech sędziów, orzekając jako sąd drugiej instancji. Przepis art. 394^{1a} § 3 stosuje się.”;
- b) po § 1¹ dodaje się § 1² – 1⁴ w brzmieniu:
„§ 1². Zażalenie na postanowienie:

1) którego przedmiotem są czynności w sprawach wymienionych w art. 759 § 1¹ pkt 4 – 6;

2) wydane w wyniku rozpoznania zarzutów przeciwko planowi podziału sumy uzyskanej z egzekucji z nieruchomości;

3) wydane na podstawie art. 1037 § 1

- rozpoznaje sąd okręgowy.

§ 1³. Sąd, o którym mowa w § 1¹ zdanie pierwsze, może przekazać zażalenie do rozpoznania sądowi wyższego rzędu, jeżeli przemawia za tym waga zaskarżonego orzeczenia lub jego precedensowy charakter. Sąd wyższego rzędu w razie stwierdzenia braku podstaw do rozpoznania zażalenia zwraca sprawę sądowi właściwemu.

§ 1⁴. Sąd okręgowy rozpoznaje sprawę w składzie jednego sędziego.”;

78) w art. 770 w § 3 zdanie pierwsze otrzymuje brzmienie:

„Jeżeli w sprawie zachodzi konieczność sporządzenia planu podziału sumy uzyskanej z egzekucji, komornik ustala koszty egzekucji przed przystąpieniem do sporządzenia planu podziału, za wyjątkiem planu podziału, do którego stosuje się art. 1029.”;

79) w art. 782¹ w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) z okoliczności sprawy i treści tytułu egzekucyjnego wynika, że objęte tytułem egzekucyjnym roszczenie uległo przedawnieniu, chyba że wierzyciel przedstawi dokument, z którego wynika, że doszło do przerwania biegu terminu przedawnienia; sąd nie bada przedawnienia odsetek wymagalnych po powstaniu tytułu egzekucyjnego.”;

80) w art. 784 wyraz „państwowej” zastępuje się w wyrazami „rządowej lub samorządowej”;

81) w art. 801 wprowadza się następujące zmiany:

a) w § 2 wyraz „szykany” zastępuje się wyrazem „szykanowania”,

b) § 3 otrzymuje brzmienie:

„§ 3. Komornik oddali wniosek, o którym mowa w § 2, jeżeli w świetle okoliczności sprawy lub innych prowadzonych przeciwko temu samemu dłużnikowi postępowań egzekucyjnych wysoce prawdopodobne jest, że wniosek nie przyczyni się do zapewnienia prawidłowego toku egzekucji lub zachodzą uzasadnione podstawy do przyjęcia, że został on złożony wyłącznie w celu szykanowania dłużnika.”,

c) w § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. Jeżeli pomimo skierowania egzekucji do oznaczonych przez wierzyciela składników majątku dłużnika lub podjęcia czynności przewidzianych w § 1 pkt 1 oraz odebrania od dłużnika wykazu majątku nie zdołano ustalić majątku dłużnika pozwalającego nawet na zaspokojenie kosztów egzekucyjnych, komornik może wysłuchać wierzyciela w sposób przewidziany w art. 827 § 1. W takim przypadku warunkiem żądania przez wierzyciela dalszego prowadzenia egzekucji jest zlecenie komornikowi poszukiwania majątku dłużnika.”;

82) art. 804 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli z treści tytułu wykonawczego wynika, że termin przedawnienia dochodzonego roszczenia upłynął, a wierzyciel nie przedłożył dokumentu, o którym mowa w art. 797 § 1¹, organ egzekucyjny odmawia wszczęcia egzekucji bez wzywania wierzyciela do uzupełnienia braków wniosku. Powyższe nie dotyczy przedawnienia odsetek wymagalnych po powstaniu tytułu wykonawczego. Na postanowienie sądu przysługuje zażalenie.”;

83) w art. 804²:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W przypadku niezłożenia przez wnioskodawcę dokumentów, o których mowa w § 1, organ egzekucyjny odmawia wszczęcia egzekucji bez wzywania wnioskodawcy do uzupełnienia braków wniosku.”,

b) w § 3 wyraz „uprawnionemu” zastępuje się wyrazem „wnioskodawcy”;

84) po art. 804² dodaje się art. 804³ w brzmieniu:

„Art. 804³. Przepisy art. 804¹ oraz art. 804² § 1 nie mają zastosowania, jeżeli z przedłożonych przez wierzyciela dokumentów wynika, że przeniesienie uprawnienia ma charakter warunkowy, albo nastąpiło na rzecz podmiotu mającego miejsce zamieszkania lub siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.”;

85) po art. 818 dodaje się art. 818¹ w brzmieniu:

„Art. 818¹. § 1. Braki w składzie organów jednostki organizacyjnej będącej dłużnikiem nie stanowią podstawy do zawieszenia postępowania egzekucyjnego.

§ 2. Informację o brakach uniemożliwiających działanie dłużnika komornik przekazuje wraz z aktami sprawy sądowi, który z urzędu ustanowi kuratora, jeżeli jest to konieczne dla ochrony interesów dłużnika, a majątek dłużnika wystarcza na pokrycie kosztów z tym związanych. W razie potrzeby, komornik wstrzymuje się z czynnościami do momentu podjęcia decyzji w przedmiocie ustanowienia kuratora.

§ 3. Doręczenie pisma kuratorowi dokonane w ciągu dwóch tygodni od dnia otrzymania przez organ egzekucyjny informacji o uzupełnieniu braków w zakresie organów jednostki organizacyjnej będącej dłużnikiem jest skuteczne wobec dłużnika.

§ 4. W razie wystąpienia potrzeby ponownego ustanowienia kuratora w tej samej sprawie z przyczyn, o których mowa w § 1, sąd w miarę możliwości wyznaczy na kuratora tę samą osobę, co poprzednio. Powyższe nie stoi na przeszkodzie ponownemu przyznaniu wynagrodzenia kuratorowi.

§ 5. Koszty ustanowienia kuratora obciążają dłużnika i zwraca się je sądowi po ich wyegzekwowaniu, z pierwszeństwem przed wszystkimi innymi należnościami.”;

86) art. 820 otrzymuje brzmienie:

„Art. 820. § 1. Organ egzekucyjny zawiesza postępowanie na wniosek wierzyciela. Nie dotyczy to sytuacji, w której wniosek ten zmierza jedynie do przedłużenia postępowania. Zawieszenie postępowania nie stoi na przeszkodzie jego umorzeniu, jeżeli w tym czasie ujawnią się okoliczności, o których mowa w art. 824 § 1.

§ 2. Na wniosek dłużnika postępowanie ulega zawieszeniu, jeżeli sąd zawiesił natychmiastową wykonalność tytułu lub wstrzymał jego wykonanie albo dłużnik złożył zabezpieczenie konieczne według orzeczenia sądowego do zwolnienia go od egzekucji.”;

87) w art. 825 pkt 1¹ otrzymuje brzmienie:

„1¹) gdy zażąda tego dłużnik, jeżeli przed dniem złożenia wniosku o wszczęcie egzekucji roszczenie objęte tytułem wykonawczym uległo przedawnieniu, a wierzyciel nie wykaże dokumentem urzędowym lub prywatnym, że przed tą datą nastąpiło zdarzenie, wskutek którego bieg terminu przedawnienia został przerwany;”;

88) w art. 837 po wyrazach „Skarbu Państwa” dodaje się wyrazy „lub gminy”;

89) w art. 929 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Zajęcie obejmuje także prawa wynikające z umów ubezpieczenia przedmiotów wymienionych w § 1. Do odszkodowania z ubezpieczeń majątkowych przepisu art. 831 § 1 pkt 5 nie stosuje się, a uzyskane w toku egzekucji świadczenia wchodzą w skład sumy uzyskanej w egzekucji.”;

90) w art. 930 wprowadza się następujące zmiany:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Rozporządzenie nieruchomością po jej zajęciu nie ma wpływu na dalsze postępowanie, a kolejni wierzyciele dłużnika mogą przyłączyć się do prowadzonej egzekucji. Nabywca może uczestniczyć w postępowaniu w charakterze dłużnika.

W każdym razie czynności egzekucyjne są ważne tak w stosunku do dłużnika, jak i w stosunku do nabywcy.”,

b) po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Zajęcie nieruchomości, o której mowa w § 1, przez wierzycieli nabywcy jest dopuszczalne. Postępowanie prowadzone przez wierzyciela nabywcy podlega jednak zawieszeniu na czas trwania postępowania egzekucyjnego wszczętego wcześniej przeciwko dłużnikowi będącemu zbywcą nieruchomości. W razie uprawomocnienia się postanowienia o przysądzeniu własności nieruchomości wydanego w postępowaniu prowadzonym przeciwko dłużnikowi będącemu zbywcą nieruchomości, postępowanie prowadzone co do tej samej nieruchomości celem zaspokojenia wierzycieli nabywcy, o którym mowa w § 1, podlega umorzeniu.”;

91) art. 940 i art. 941 otrzymują brzmienie:

„Art. 940. § 1. Z dochodów z nieruchomości zarządca pokrywa bezpośrednio konieczne wydatki, połączone z zarządem, w następującej kolejności:

1) koszty egzekucji w postaci wynagrodzenia w ustalonej przez sąd wysokości oraz zwrotu własnych wydatków;

2) bieżące należności pracowników zatrudnionych w nieruchomości lub w przedsiębiorstwach znajdujących się na niej i należących do dłużnika;

3) bieżące należności podatkowe z nieruchomości oraz bieżące należności z tytułu ubezpieczenia społecznego pracowników wymienionych w pkt 2;

4) zobowiązania związane z wykonywaniem zarządu;

5) należności z tytułu ubezpieczenia nieruchomości, jej przynależności i pożytków.

§ 2. Nadwyżki dochodów uzyskane po pokryciu wydatków, o których mowa w § 1, zarządca przekazuje nie rzadziej niż raz w roku komornikowi, który pokrywa z nich przypadające w toku zarządu należności wierzycieli alimentacyjnych.

Art. 941. Nadwyżkę dochodów pozostałą po zaspokojeniu należności, o których mowa w art. 940 § 2, za czas do dnia przejścia własności nieruchomości na nabywcę, komornik składa na rachunek depozytowy Ministra Finansów. Nadwyżka ta wchodzi w skład sumy uzyskanej w egzekucji. Jeżeli egzekucja ulega umorzeniu, nadwyżkę tę otrzymuje dłużnik, z zastrzeżeniem art. 985 § 1¹.”;

92) w art. 948 wprowadza się następujące zmiany:

a) § 1 otrzymuje brzmienie:

„§ 1. Komornik dokonuje oszacowania nieruchomości na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego przez biegłego uprawnionego do określania wartości nieruchomości zgodnie z przepisami ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2020 r., poz. 1990, z 2021 r. poz. 11 i poz. 234). Celem sporządzenia operatu szacunkowego, w rozumieniu art. 156 ust. 3 tej ustawy, jest dokonanie oszacowania nieruchomości przez komornika. Komornik może również dokonać oszacowania nieruchomości na podstawie operatu szacunkowego sporządzonego na potrzeby obrotu rynkowego w okresie roku przed terminem opisu i oszacowania nieruchomości, jeżeli jego treść odpowiada wymogom oszacowania nieruchomości w egzekucji z nieruchomości.”,

b) §1¹ otrzymuje brzmienie:

„§ 1¹. Jeżeli wniosek o wszczęcie nowej egzekucji złożono w terminie trzech lat od daty umorzenia egzekucji, w toku której dokonano opisu i oszacowania nieruchomości, komornik zleci sporządzenie nowego operatu szacunkowego tylko na wniosek wierzyciela lub dłużnika. Dłużnik może złożyć taki wniosek w terminie dwóch tygodni od daty doręczenia mu wezwania do zapłaty, o czym należy go pouczyć przy doręczeniu wezwania. W toku nowej egzekucji od sporządzenia protokołu opisu i oszacowania można odstąpić wyłącznie w przypadku, jeżeli od dnia przeprowadzenia poprzedniego opisu i oszacowania minął mniej niż rok, a w okresie tym nie zaszły zmiany w stanie nieruchomości.”,

c) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. W oszacowaniu poza wartością nieruchomości należy podać osobno wartość części nieruchomości, która w myśl art. 946 została wydzielona celem wystawienia oddzielnie na licytację. Wartości powyższe należy podać tak z uwzględnieniem, jak i bez uwzględnienia praw, które pozostają w mocy bez zaliczenia na cenę nabycia, oraz wartości praw nieokreślonych sumą pieniężną obciążających nieruchomość, w szczególności świadczeń z tytułu takich praw.”;

93) uchyla się art. 966;

94) w art. 968 uchyla się § 2;

95) w art. 973 uchyla się pkt 5;

96) w art. 985 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Jeżeli w toku egzekucji uzyskano sumy, o których mowa w art. 929 § 2 lub art. 941, przed umorzeniem postępowania egzekucyjnego sporządza się plan podziału

tych sum, z uwzględnieniem pierwszeństwa przysługującego należnościom zabezpieczonym hipoteką lub zastawem rejestrowym. Przepis art. 1036¹ stosuje się.”;

97) w art. 1025 wprowadza się następujące zmiany:

a) w § 1 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) należności alimentacyjne wymagalne;”;

b) w § 1 po pkt 2 dodaje się pkt 2¹ w brzmieniu:

„2¹) należności alimentacyjne przysłe - w wysokości stanowiącej równowartość minimalnego wynagrodzenia za pracę za okres dwóch lat - na każdego wierzyciela;”;

c) w § 1 w pkt 3 wyrazy „najniższego wynagrodzenia za pracę” zastępuje się wyrazami „minimalnego wynagrodzenia za pracę”;

d) po § 3¹ dodaje się § 3² w brzmieniu:

„§ 3². Sumy przypadające na poczet należności alimentacyjnych niewymagalnych w dniu sporządzenia planu podziału pozostawia się na rachunku depozytowym Ministra Finansów. Komornik podejmuje zdeponowane środki, jeżeli zaspokojenie bieżących należności alimentacyjnych nie jest możliwe w inny sposób.”;

98) po art. 1028 dodaje się art. 1028¹ w brzmieniu:

„Art. 1028¹. 1. Jeżeli po uprawomocnieniu się planu podziału okaże się, że nie istnieją wierzytelności lub prawa, na poczet których miały przypaść sumy pozostawione na rachunku depozytowym Ministra Finansów ze wstrzymaniem ich wypłaty, sporządza się uzupełniający plan podziału.

2. W uzupełniającym planie podziału uwzględnia się niezaspokojone wierzytelności osób uczestniczących w prawomocnym planie podziału.

3. Część zdeponowanej sumy nieobjętej uzupełniającym planem podziału zwraca się dłużnikowi.”;

99) w art. 1029 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Przy podziale sum, o których mowa w § 1, przepisu art. 1025 § 1 pkt 2¹ nie stosuje się.”;

100) w art. 1033 § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Jeżeli egzekucja prowadzona jest z wierzytelności mających za przedmiot świadczenia bieżące, stosuje się odpowiednio art. 1029 § 1 i 3 oraz art. 1031.”;

101) po art. 1063 dodaje się art. 1063¹ w brzmieniu:

„Art. 1063¹. W sprawach, których przedmiotem jest egzekucja grzywien i kar pieniężnych orzeczonych w postępowaniu cywilnym, a także kosztów sądowych w sprawach cywilnych, przysługujących Skarbowi Państwa, korespondencja między wierzycielem a komornikiem sądowym może być doręczana za pośrednictwem środków komunikacji elektronicznej, jeżeli zapewniają one możliwość ustalenia daty, z jaką adresat zapoznał się z treścią pisma, a charakter pisma lub dołączonych do niego załączników nie sprzeciwia się takiej formie doręczeń”;

102) po art. 1161 dodaje się art. 1161¹ w brzmieniu:

„Art. 1161¹. § 1. W sprawie zawisłej przed sądem strony mogą poddać spór pod rozstrzygnięcie sądu polubownego aż do momentu prawomocnego rozpoznania sprawy przez sąd.

§ 2. Sąd umorzy postępowanie na zgodny wniosek stron, złożony po zawarciu przez strony zapisu na sąd polubowny, chyba że z treści tego zapisu i okoliczności sprawy wynika, że byłoby to sprzeczne z prawem, zasadami współżycia społecznego lub zmierzałoby to do obejścia prawa, albo zapis na sąd polubowny jest nieważny lub bezskuteczny.”;

103) w art. 1165 po § 1 dodaje się § 1¹ w brzmieniu:

„§ 1¹. Sąd z urzędu odrzuca pozew lub wniosek o wszczęcie postępowania nieprocesowego, jeżeli dotyczy on sporu, który był przedmiotem sprawy umorzonej na podstawie art. 1161¹ § 2”.

Art. 2. W ustawie z dnia z dnia 6 lipca 1982 r. o księgach wieczystych i hipotece (Dz. U. z 2019 r. poz. 2204) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 7 w pkt 3 wyraz „państwowej” zastępuje się wyrazami „rządowej lub samorządowej”;
- 2) w art. 8 wyraz „kasacji” zastępuje się wyrazami „skargi kasacyjnej”.

Art. 3. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. - Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2020 r. poz. 1325 z późn. zm.²) w art. 299 w § 3 pkt 8 otrzymuje brzmienie:

„8) komornikom sądowym w związku z wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 – 3 oraz w ust. 4 pkt 1a ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 850 i 1090) oraz administracyjnym organom

---

² Zmiany tekstu jednolitego niniejszej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2020 r. poz. 1423, 2122, 2123 i 2320 oraz z 2021 r. poz. 71, 694, 802 i 1005.

egzekucyjnym w związku z toczącym się postępowaniem egzekucyjnym lub zabezpieczającym;”.

Art. 4. W ustawie z dnia 13 października 1998 r. o systemie ubezpieczeń społecznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 423, 432 i 619) w art. 50 ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Dane zgromadzone na kontaktach, o których mowa w ust. 3, udostępnia się komornikom sądowym, w zakresie niezbędnym do wykonywania zadań, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 – 3 oraz w ust. 4 pkt 1a ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 850 i 1090), odpłatnie, chyba że przepisy odrębne stanowią inaczej.”.

Art. 5. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 2072) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 20 po pkt 9 dodaje się pkt 9a w brzmieniu:

„9a) wyznacza jeden sąd rejonowy i jeden sąd okręgowy właściwe do rozpoznawania spraw w europejskim postępowaniu nakazowym oraz w europejskim postępowaniu w sprawie drobnych roszczeń, wszczętych za pośrednictwem systemu teleinformatycznego obsługującego te postępowania;”;

2) w art. 57b:

a) w § 1 dodaje się zdanie drugie w brzmieniu:

„Przez badanie poziomu merytorycznego orzecznictwa rozumie się przede wszystkim sposób formułowania uzasadnień wydawanych orzeczeń, ich zwięzłość, prawidłowość formułowania sądów z uwzględnieniem zasad logiki i doświadczenia życiowego, a także adekwatność przytaczanego orzecznictwa i poglądów doktryny do problemu będącego przedmiotem rozpoznania w sprawie.”,

b) w § 6 wyrazy „art. 65 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1254, 2103 i 2261, z 2017 r. poz. 38 i 1452 oraz z 2018 r. poz. 3)” zastępuje się wyrazami „art. 97 § 1 ustawy z dnia 8 grudnia 2017 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2019 r. poz. 825 oraz z 2020 r. poz. 190)”.

Art. 6. W ustawie z dnia 17 czerwca 2004 r. o skardze na naruszenie prawa strony do rozpoznania sprawy w postępowaniu przygotowawczym prowadzonym lub nadzorowanym przez prokuratora i postępowaniu sądowym bez nieuzasadnionej zwłoki (Dz. U. z 2018 r. poz. 75, z 2019 r. poz. 1349) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 12 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Uwzględniając skargę, sąd na żądanie skarżącego przyznaje od Skarbu Państwa, a w przypadku skargi na przewlekłość postępowania prowadzonego przez komornika - od komornika, sumę pieniężną w wysokości od 2000 do 20 000 złotych. Wysokość sumy pieniężnej, w granicach wskazanych w zdaniu pierwszym, wynosi nie mniej niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, niezależnie od tego, ilu etapów postępowania dotyczy stwierdzona przewlekłość postępowania. Sąd może przyznać sumę pieniężną wyższą niż 500 złotych za każdy rok dotychczasowego trwania postępowania, jeżeli sprawa ma szczególne znaczenie dla skarżącego, który swoją postawą nie przyczynił się w sposób zawiniony do wydłużenia czasu trwania postępowania. Na poczet tej sumy zalicza się kwoty przyznane już skarżącemu tytułem sumy pieniężnej w tej samej sprawie. Przyznając skarżącemu sumę pieniężną, sąd wskazuje, jakiego okresu przewlekłości postępowania ona dotyczy. Sumy pieniężnej nie przyznaje się w razie uwzględnienia skargi wniesionej przez Skarb Państwa albo państwowe jednostki sektora finansów publicznych.”;

2) w art. 14 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W razie odrzucenia skargi na podstawie art. 9 ust. 1 i 2, dalsze skargi tej samej strony dotyczące tego samego postępowania niespełniające wymogów, o których mowa w tym przepisie, pozostawia się w aktach sprawy bez żadnych dalszych czynności. O pozostawieniu skargi i pism związanych z jej wniesieniem zawiadamia się skarżącego tylko raz – przy odrzuceniu skargi.”;

3) w art. 15 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. W razie wystąpienia przez stronę z pozwem o roszczenie, o którym mowa w ust. 1, należne odszkodowanie lub zadośćuczynienie pomniejsza się o wysokość sum przyznanych na podstawie art. 12 ust. 4 za ten sam okres.”.

Art. 7. W ustawie z 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2020 r. poz. 755, 807, 956 i 2186 oraz z 2021 r. poz. 1080) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 79 w ust. 1 w pkt 3 w lit d kropkę zastępuje się średnikiem, po którym dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) jedną czwartą uiszczonej opłaty od pozwu – w razie umorzenia postępowania na zgodny wniosek stron przed sądem pierwszej instancji, w następstwie zawarcia przez strony zapisu na sąd polubowny.”;

2) w art. 89a wprowadza się następujące zmiany:

a) ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. W terminie tygodnia od dnia otrzymania zlecenia sporządzenia opinii biegły może zażądać wynagrodzenia lub zwrotu wydatków w innej wysokości. Jeżeli strony zgodzą się na żądanie biegłego i zostanie uiszczona odpowiednia zaliczka, przewodniczący zleci biegłemu sporządzenie opinii za wynagrodzeniem lub ze zwrotem wydatków żądanymi przez biegłego. Zgoda obu stron nie jest wymagana, jeżeli jedna z nich uiszczy w określonym przez sąd terminie wymaganą zaliczkę, a łączna wysokość wynagrodzenia i zwrotu wydatków żądanych przez biegłego nie przekracza 5 000 zł.”,

b) po ust. 3 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. W razie braku przesłanek do zlecenia biegłemu sporządzenia opinii na zasadach przewidzianych w ust. 2, sporządzenie opinii zleca się za wynagrodzeniem lub zwrotem wydatków ustalonymi zgodnie z art. 89.”;

3) w art. 89b ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Zlecając biegłemu sporządzenie opinii przewodniczący może określić biegłemu termin do zgłoszenia żądania ustalenia wynagrodzenia lub zwrotu wydatków w określonej kwocie. Jeżeli strony zgodzą się na żądanie biegłego i zostanie uiszczona odpowiednia zaliczka, przewodniczący zleci biegłemu sporządzenie opinii za wynagrodzeniem lub ze zwrotem wydatków żądanymi przez biegłego. Zgoda obu stron nie jest wymagana, jeżeli jedna z nich uiszczy w określonym przez sąd terminie wymaganą zaliczkę, a łączna wysokość wynagrodzenia i zwrotu wydatków biegłego nie przekracza 5 000 zł. Przepis art. 89a ust. 4 stosuje się odpowiednio.”;

4) w art. 89c ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Jeżeli opinia zawiera rażące błędy albo nie odpowiada treści zlecenia, wynagrodzenie ani zwrot wydatków nie przysługują.”;

5) w art. 93a wyrazy „§ 2 zdanie drugie” zastępuje się wyrazami „§ 3”;

6) w art. 95 w ust. 1 pkt 7 wyrazy „organizacji społecznych” zastępuje się wyrazami „organizacji pozarządowych”;

7) w art. 104 w ust. 2 wyrazy „organizacjom społecznym” zastępuje się wyrazami „organizacjom pozarządowym”;

8) po art. 105 dodaje się art. 105a w brzmieniu:

„Art. 105a. Jeżeli wniosek o zwolnienie od kosztów sądowych zgłoszony przed upływem terminu do opłacenia pisma został prawomocnie zwrócony, przewodniczący

wzywa stronę do opłacenia złożonego pisma, na podstawie art. 130 ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego. Ponowny wniosek o zwolnienie od tych samych kosztów jest niedopuszczalny i pozostawia się go w aktach sprawy bez żadnych dalszych czynności. Przepisy art. 107 ust. 2 i art. 112 ust. 4 stosuje się odpowiednio.”;

9) w art. 107 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Ponowny wniosek oparty na tych samych okolicznościach jest niedopuszczalny i pozostawia się go w aktach sprawy bez żadnych dalszych czynności. To samo dotyczy pism związanych z jego wniesieniem. O pozostawieniu wniosku i pism związanych z jego wniesieniem zawiadamia się stronę wnoszącą tylko raz - przy złożeniu pierwszego pisma.”.

Art. 8. W ustawie z dnia 5 listopada 2009 r. o spółdzielczych kasach oszczędnościowo-kredytowych (Dz. U. z 2020 r. poz. 1643 i 1639 oraz z 2021 r. poz. 432 i 815) w art. 9f w ust. 1 pkt 15 otrzymuje brzmienie:

„15) na żądanie komornika sądowego w związku z wykonywaniem zadań, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 1 – 3 oraz w ust. 4 pkt 1a ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 850 i 1090);”.

Art. 9. W ustawie z dnia z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 424) po art. 9 dodaje się art. 9a w brzmieniu:

„Art. 9a. W transakcjach handlowych, zastrzeżenie umowne zakazujące wierzycielowi zbywania wierzytelności, o którym mowa w art. 509 § 1 ustawy z dnia z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny, staje się bezskuteczne, jeżeli zapłata nie nastąpiła w ciągu 90 dni od terminu określonego w umowie.”.

Art. 10. W ustawie z dnia 10 lipca 2015 r. o zmianie ustawy - Kodeks cywilny, ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1311 z późn. zm.³⁾) w art. 21 wprowadza się następujące zmiany:

1) po ust. 7 dodaje się ust. 7a w brzmieniu:

---

³⁾ Zmiany niniejszej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2015 r. poz. 1513, z 2016 r. poz. 178, 394, 615 i 1358 oraz z 2019 r. poz. 1469.

„7a. Przepisy art. 804¹, art. 824 § 1 pkt 4 i § 1¹ ustawy zmienianej w art. 2 stosuje się do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy.”;

2) dodaje się ust. 11 w brzmieniu:

„11. Przepisy art. 967, art. 968 § 2, art. 1024 § 3, art. 1035, art. 1037, art. 1040 § 2, art. 1040¹ ustawy zmienianej w art. 2, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do egzekucji z nieruchomości wszczętej po wejściu w życie niniejszej ustawy, niezależnie od daty wszczęcia postępowania egzekucyjnego.”.

Art. 11. W ustawie z dnia 11 września 2015 r. o działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz. U. z 2021 r. poz. 1130) w art. 10 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Przelew wierzytelności nie wpływa na właściwość sądu.”.

Art. 12. W ustawie z dnia 28 lutego 2018 r. o kosztach komorniczych (Dz. U. z 2021 r. poz. 210) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 41 dodaje się ust. 3 w brzmieniu:

„3. Opłatę, o której mowa w ust. 2, komornik pobiera także w przypadku ustalenia aktualnego adresu zamieszkania w sposób przewidziany w art. 3a ust. 1a ustawy z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych. Przepisu art. 22 ust. 1 nie stosuje się.”;

2) w art. 52 dodaje się ust. 4 w brzmieniu:

„4. Przepis art. 1035 ustawy zmienianej w art. 49, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do egzekucji z nieruchomości wszczętej po wejściu w życie niniejszej ustawy, niezależnie od daty wszczęcia postępowania egzekucyjnego.”.

Art. 13. W ustawie z dnia 22 marca 2018 r. o komornikach sądowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 850 i 1090) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 3 w ust. 5 wyrazy „1 i 2” zastępuje się wyrazami „1 – 2”;

2) w art. 3a wprowadza się następujące zmiany:

a) po ust. 1 dodaje się ust. 1a w brzmieniu:

„1a. Jeżeli z informacji posiadanych przez komornika przed próbą doręczenia wynika, że podany adres jest nieaktualny, komornik doręcza pismo adresatowi pod znanym mu adresem, o ile jest właściwy do dokonania doręczenia, albo sporządza stosownej treści protokół. Przepisy ust. 4 i 5 stosuje się odpowiednio.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Jeżeli próba doręczenia okaże się bezskuteczna, a zgodnie z ustaleniami komornika adresat zamieszkuje pod podanym adresem, w oddawczej skrzynce pocztowej adresata, w drzwiach lub w innym odpowiednim miejscu umieszcza się zawiadomienie o podjętej próbie doręczenia wraz z informacją o możliwości odbioru pisma w kancelarii komornika oraz pouczeniem, że należy je odebrać w terminie 14 dni od dnia umieszczenia zawiadomienia. Jeżeli pod wskazanym adresem zastano dorosłego domownika adresata, komornik może doręczyć pismo temu domownikowi, chyba że z posiadanych informacji wynika, że pismo powinno zostać doręczone do rąk własnych adresata. W przypadku bezskutecznego upływu terminu do odbioru pisma, pismo uważa się za doręczone w ostatnim dniu tego terminu, a komornik zwraca pismo podmiotowi zlecającemu doręczenie informując go o dokonanych ustaleniach oraz o dacie doręczenia.”;

3) w art. 3b dodaje się zdanie trzecie w brzmieniu:

„Komornik może także korzystać z informacji posiadanych z urzędu, jeżeli aktualny adres zamieszkania adresata jest mu znany.”;

4) w art. 9 w ust. 2 wyrazy „1 i 2” zastępuje się wyrazami „1 – 2”;

5) w art. 166 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Sąd, rozpoznając sprawę w ramach nadzoru judykacyjnego, w przypadku stwierdzenia rażącej obrazy przepisów, niezależnie od innych uprawnień, wytyka uchybienie komornikowi. Przed wytknięciem uchybienia sąd poucza komornika o możliwości złożenia na piśmie wyjaśnień w terminie 7 dni. Wytknięcie uchybienia wymaga uzasadnienia, a odpis postanowienia, w którym je zawarto, doręcza się komornikowi. W przypadku gdy uchybienie wytknął sąd pierwszej instancji, a sprawa, w której wytknięto uchybienie, jest przedmiotem postępowania odwoławczego, sąd drugiej instancji może z urzędu zmienić treść wytknięcia lub je uchylić.”.

Art. 14. W ustawie z dnia 4 lipca 2019 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania cywilnego oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. poz. 1469 i 2089 oraz z 2020 r. poz. 1086) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 9 ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Do rozpoznania środków odwoławczych wniesionych i nierozpoznanych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy o środkach odwoławczych ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.”;

2) w art. 11 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Sprawy:

1) w których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy wydano nakaz zapłaty w postępowaniu upominawczym;

2) w których przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stwierdzono podstawy do wydania nakazu zapłaty w postępowaniu nakazowym;

3) wszczęte przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy rozpoznawane w elektronicznym postępowaniu upominawczym

- do czasu zakończenia postępowania w danej instancji podlegają rozpoznaniu zgodnie z przepisami części pierwszej księgi pierwszej tytułu VII działu V ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu dotychczasowym.”.

Art. 15. 1. Do spraw wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy stosuje się przepisy ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

2. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy zachowują moc czynności dokonane zgodnie z przepisami ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu dotychczasowym.

3. Przepis art. 17 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do spraw wszczętych po wejściu w życie niniejszej ustawy. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie ustawy rozpoznawanych przed sądem rejonowym przepis ten stosuje się tylko jeżeli po dniu wejścia w życie ustawy doszło do rozszerzenia powództwa lub wytoczenia przez pozwanego powództwa wzajemnego,

4. Przepis art. 98 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się także do kosztów powstałych w trakcie rozpoznawania sprawy przed sądem danej instancji przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy, o ile do dnia wejścia w życie ustawy nie doszło do zamknięcia rozprawy przed tym sądem.

5. Przepisy art. 458¹⁴ - 458¹⁶ oraz art. 569 § 1 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do postępowań wszczętych po wejściu w życie niniejszej ustawy.

6. Jeżeli w dniu wejścia w życie przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą nie upłynął wyznaczony przez sąd termin do wykonania zobowiązania albo podjęcia innych czynności, czynność dokonaną przez adresata po dniu wejścia w życie niniejszej ustawy z zachowaniem terminu uważa się za skuteczną zarówno wtedy, gdy czyni ona zadość treści zobowiązania i przepisom ustawy zmienianej w art. 1 w

brzmieniu dotychczasowym, jak i w przypadku gdy została dokonana zgodnie z treścią przepisów ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą.

7. Przepisy art. 357 § 2², § 2³, § 3 i § 5, art. 387 § 1, § 1¹ i § 2, art. 398²³ § 1¹ oraz art. 518¹ § 3², § 4 pkt 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do orzeczeń wydanych po wejściu w życie niniejszej ustawy.

8. Jeżeli na skutek zmiany przepisów ustawy zmienianej w art. 1 doszło do zmiany sądu właściwego do rozpoznania zażalenia, sąd dotychczas właściwy przekaże zażalenia wniesione i nierozpoznane do dnia wejścia w życie niniejszej ustawy sądowi właściwemu do ich rozpoznania zgodnie z przepisami ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą. Przepis art. 395 § 1 ustawy zmienianej w art. 1 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się.

9. W sprawach rozpoznawanych przez sąd drugiej instancji w postępowaniu uproszczonym po wejściu w życie niniejszej ustawy przepis art. 505¹² § 1¹ ustawy zmienianej w art. 1 niniejszej ustawy stosuje się, jeżeli wartość przedmiotu sporu nie przekracza czterech tysięcy złotych, niezależnie od daty wydania wyroku przez sąd pierwszej instancji.

10. Przepisy art. 940, art. 941 oraz art. 985 § 1¹ ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do egzekucji z nieruchomości wszczętych po wejściu w życie niniejszej ustawy.

11. Przepisy art. 1025 § 1 pkt 2¹ i § 3¹, art. 1029 § 3 oraz art. 1033 § 2 ustawy zmienianej w art. 1, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do planów podziału sporządzanych po wejściu w życie niniejszej ustawy.

Art. 16. 1. Przepis art. 57b § 1 ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do ocen kandydatów na wolne stanowisko sędziowskie sporządzanych po wejściu w życie niniejszej ustawy.

2. Określony w art. 57b § 6 ustawy zmienianej w art. 5, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, wymóg dołączenia odpisów dokumentów do oceny kwalifikacji kandydata stosuje się także do znajdujących się w aktach osobowych dokumentów dotyczących wytknięcia uchybienia, o których mowa w art. 65 ustawy z dnia 23 listopada 2002 r. o Sądzie Najwyższym (Dz. U. z 2016 r. poz. 1254 z późn. zm.⁴)).

---

⁴) Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2016 r. poz. 2103, 2261, z 2017 r. poz. 38, 1452 i 2002 oraz z 2018 r. poz. 3.

Art. 17. Przepisy ustawy zmienianej w art. 6 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się do skarg wnoszonych po wejściu w życie niniejszej ustawy.

Art. 18. 1. W sprawach wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy przepis art. 79 ust. 1 pkt 4 ustawy zmienianej w art. 7 stosuje się w razie wydania postanowienia o umorzeniu postępowania po wejściu w życie niniejszej ustawy.

2. Przepisy art. 89a – i 89b ustawy zmienianej w art. 7 w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą stosuje się, o ile w sprawie nie upłynął jeszcze określony przez sąd termin do wniesienia zaliczki na poczet wynagrodzenia i wydatków biegłego albo do wyznaczenia tego terminu jeszcze nie doszło.

Art. 19. Przepis ustawy zmienianej w art. 9 stosuje się do należności, których termin wymagalności nastąpił po wejściu w życie niniejszej ustawy.

Art. 20. Przepisy ustaw zmienianych w art. 10, art. 14 oraz przepis art. 52 ust. 4 ustawy zmienianej w art. 12 stosuje się do postępowań wszczętych i niezakończonych przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy. Czynności dokonane przed tą datą zgodnie z przepisami dotychczasowymi pozostają w mocy.

Art. 21. Przepis art. 41 ust. 3 ustawy zmienianej w art. 12 oraz przepisy art. 3a i art. 3b ustawy zmienianej w art. 13, w brzmieniu nadanym niniejszą ustawą, stosuje się do czynności dokonanych po wejściu w życie niniejszej ustawy.

Art. 22. Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia jej ogłoszenia, z wyjątkiem art. 5 pkt 1, który wchodzi w życie po upływie 9 miesięcy od dnia ogłoszenia.

*Opracowano pod względem prawnym,
legislacyjnym i redakcyjnym*

Andrzej Vertun

Sędzia - Zastępca Dyrektora

Departamentu Legislacyjnego Prawa Cywilnego

(podpisano elektronicznie)

